

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ДРУГА ДИСЦИПЛІНАРНА ПАЛАТА
УХВАЛА

16 квітня 2018 року

Київ

№ 1166/2дп/15-18

Про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Вищого господарського суду України Ємельянова А.С.

Друга Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя у складі головуючого – Бойка А.М., членів Артеменка І.А., Волковицької Н.О., Нежури В.А., розглянувши висновок доповідача – члена Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Малашенкової Т.М. за результатами попередньої перевірки скарги Іванової Катерини Іванівни стосовно судді Вищого господарського суду України Ємельянова Артура Станіславовича та доданих до неї матеріалів,

встановила:

до Вищої ради юстиції 25 листопада 2016 року надійшли два примірники дисциплінарної скарги Іванової К.І. від 17 листопада 2016 року (далі – скарга) з проханням притягти суддю Вищого господарського суду України Ємельянова А.С. до дисциплінарної відповідальності у зв'язку з втручанням, на думку скаржниці, судді Ємельянова А.С. у процес здійснення судочинства суддею господарського суду міста Києва Пригуною А.Б.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу матеріалу між членами Вищої ради юстиції від 25 листопада 2016 року скаргу Іванової К.І. передано для розгляду члену Вищої ради юстиції Малашенкової Т.М.

5 січня 2017 року набрав чинності Закон України від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII «Про Вищу раду правосуддя».

12 січня 2017 року Вищою радою юстиції прийнято рішення про реорганізацію Вищої ради юстиції у Вищу раду правосуддя, набуття членами Вищої ради юстиції статусу членів Вищої ради правосуддя та здійснення повноважень членів Вищої ради правосуддя.

Згідно з вимогами статті 43 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» доповідачем – членом Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Малашенковою Т.М. проведено попередню перевірку скарги, за результатами якої складено вмотивований висновок із викладенням фактів та обставин, що

підтверджують обґрунтування наданої у висновку пропозиції щодо відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Вищого господарського суду України Ємельянова А.С.

Заслухавши доповідача – члена Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Малашенкову Т.М., дослідивши висновок члена Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя та матеріали перевірки, Друга Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя дійшла висновку про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Вищого адміністративного суду України Ємельянова А.С. з огляду на таке.

Ємельянов Артур Станіславович Постановою Верховної Ради України від 18 квітня 2013 року № 212-VII обраний суддею Вищого господарського суду України безстроково, рішенням Вищої ради юстиції від 16 травня 2013 року № 222/0/15-13 призначений на посаду заступника Голови Вищого господарського суду України строком на п'ять років.

Як убачається зі змісту скарги, суддя Вищого господарського суду України Ємельянов А.С., обіймаючи посаду заступника Голови Вищого господарського суду України, у період 2013–2014 років здійснював тиск на суддю господарського суду міста Києва Пригунову А.Б. та шляхом погроз домагався прийняття потрібних йому судових рішень.

Посилаючись на фактичні дані, що підтверджують викладені у скарзі відомості, Іванова К.І. вказує, що наведені у дисциплінарній скарзі обставини стали відомі їй внаслідок перегляду відеозапису засідання Вищої ради юстиції від 26 жовтня 2016 року щодо вирішення питання про тимчасове відсторонення судді господарського суду міста Києва Пригунової А.Б. від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням її до кримінальної відповідальності до набрання законної сили вироком суду або закриття кримінального провадження. Посилаючись на відеозапис (www.vru.gov.ua/news/1851), скаржниця інформує, що суддею Пригуною А.Б. під час засідання Вищої ради юстиції 26 жовтня 2016 року членам Вищої ради юстиції були надані документи, які підтверджують наведені в дисциплінарній скарзі факти.

Суддею господарського суду міста Києва Пригуною А.Б. листом від 28 листопада 2017 року у відповідь на запит члена Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя від 17 листопада 2017 року вих. № 23245/0/9-17 повідомлено, що вона підтверджує втручання у свою діяльність як судді з боку колишнього заступника Голови Вищого господарського суду України Ємельянова А.С.

Крім того, суддею Пригуною А.Б. звернуто увагу, що нею на засіданні Вищої ради юстиції та Вищої ради правосуддя під час розгляду питання про відсторонення її від здійснення правосуддя надавалися пояснення щодо чинення тиску та втручання у діяльність суддею Ємельяновим А.С.

Суддя господарського суду міста Києва Пригунова А.Б. поінформувала, що з огляду на певні особисті обставини життя у неї відсутні час та технічна можливість для виготовлення матеріалів, а тому просила при розгляді скарги

Іванової К.І. використати її пояснення та матеріали, які були подані нею раніше на засіданнях Вищої ради юстиції та Вищої ради правосуддя.

Також суддею Пригуновою А.Б. направлено копію експертного висновку щодо стенограми частини виробничої наради суддів господарського суду міста Києва від 7 лютого 2014 року та заяви про вчинення кримінального правопорушення суддею Вищого господарського суду України Ємельяновим А.С.

На запит члена Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Малашенкової Т.М. Генеральною прокуратурою України повідомлено, що Департаментом спеціальних розслідувань Генеральної прокуратури України здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні за підозрою судді Вищого господарського суду України Ємельянова А.С. у вчиненні злочинів проти правосуддя – втручання в діяльність судових органів та незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду, тобто у вчиненні злочинів, передбачених частиною другою статті 376 та частиною другою статті 376¹ Кримінального кодексу України.

Генеральною прокуратурою України зазначено, що під час досудового розслідування серед іншого досліджуються факти втручання судді Вищого господарського суду України Ємельянова А.С. у діяльність судді господарського суду міста Києва Пригунової А.Б. та інших суддів господарських судів України.

Крім того, повідомлено, що Вищою радою правосуддя розглядалося клопотання заступника Генерального прокурора України про відсторонення Ємельянова А.С. від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності, у додатку до якого надсилалися копії інших матеріалів кримінального провадження, у тому числі щодо втручання Ємельянова А.С. в діяльність судді господарського суду міста Києва Пригунової А.Б.

Генеральна прокуратура України направила на адресу Вищої ради правосуддя копії витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань, заяву Пригунової А.Б. з додатками, повідомлення Ємельянову А.С. про підозру від 17 жовтня 2016 року.

Під час попередньої перевірки скарги членом Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Малашенковою Т.М. витребувано із управління з питань забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя секретаріату Вищої ради правосуддя матеріали клопотання Генеральної прокуратури України про продовження строку тимчасового відсторонення судді господарського суду міста Києва Пригунової А.Б. від здійснення правосуддя (вх. № 4711/0/8-16 від 19 жовтня 2016 року), клопотання Генеральної прокуратури України про тимчасове відсторонення судді господарського суду міста Києва Пригунової А.Б. від здійснення правосуддя (вх. № 1391/0/8-17 від 2 березня 2017 року), клопотання Генеральної прокуратури України про тимчасове відсторонення судді Вищого господарського суду України Ємельянова А.С. від здійснення судочинства (вх. № 5607/0/8-16 від 23 грудня 2016 року), клопотання Генеральної прокуратури України про продовження строку тимчасового

відсторонення судді Вищого господарського суду України Ємельянова А.С. від здійснення правосуддя (вх. № 1562/0/8-17 від 7 березня 2017 року), клопотання Генеральної прокуратури України про продовження строку тимчасового відсторонення судді Вищого господарського суду України Ємельянова А.С. від здійснення правосуддя (вх. № 2191/0/8-17 від 6 квітня 2017 року).

Матеріали клопотання Генеральної прокуратури України про продовження строку тимчасового відсторонення судді господарського суду міста Києва Пригунової А.Б. від здійснення правосуддя за вх. № 4711/0/8-16 від 19 жовтня 2016 року містять копії матеріалів кримінального провадження № 42014000000000860 від 21 серпня 2014 року, які були надані Генеральною прокуратурою України на обґрунтування клопотання про продовження строку тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя.

У вказаних копіях матеріалів кримінального провадження № 42014000000000860 від 21 серпня 2014 року наявна копія звернення судді господарського суду міста Києва Пригунової А.Б. до Президента України, Голови Вищої ради юстиції, Голови Ради суддів України (з відміткою Ради суддів України про отримання цього звернення 17 лютого 2014 року) стосовно здійснення суддею Ємельяновим А.С. тиску на суд, втручання у діяльність суддів щодо здійснення ними правосуддя.

З аналізу змісту копії зазначеного звернення вбачається, що 7 лютого 2014 року у господарському суді міста Києва відбулася виробнича нарада суддів вказаного суду із попереднім повідомленням про необхідність особистої участі кожного судді, яку проводив заступник Голови Вищого господарського суду України Ємельянов А.С., який також обіймає посаду Голови Ради суддів господарських суддів України.

У зверненні зазначено, що суддя Ємельянов А.С. повідомив, що виробнича нарада проводиться з приводу перевірки стану організації і діяльності господарських суддів Радою суддів господарських суддів України, яка має відбутися в господарському суді міста Києва з 24 по 28 лютого 2014 року. Суддя Ємельянов А.С. висвітлив питання та завдання, які будуть перевірені відповідною комісією, та звернув увагу на можливість виникнення певних проблем у зв'язку з цим у деяких суддів, не конкретизуючи їх особистості безпосередньо.

За твердженням судді господарського суду міста Києва Пригунової А.Б., яке міститься у вказаному зверненні, суддя Вищого господарського суду України Ємельянов А.С. пояснив, що його прибуття на виробничу нараду до господарського суду міста Києва було викликано в тому числі й певними обставинами, зокрема «настроєм» суддів Пригунової А.Б., Гуливець О.В.

У зверненні суддя господарського суду міста Києва Пригунова А.Б. також інформує, що на виробничій нараді 7 лютого 2014 року, нею та суддею Гуливець О.В. було поставлено декілька питань судді Вищого господарського суду України Ємельянову А.С.: 1) яким чином реагувати суддям на інформацію щодо причетності до корупційних схем керівництва господарських судів

України; 2) щодо обґрунтованості посилання керівництва системи господарських суддів на необхідність вирішення суддями конкретних справ на користь конкретних учасників судового процесу, мотивуючи зазначену позицію державним інтересам.

У присутності колективу суддів господарського суду міста Києва суддею Ємельяновим А.С. було надано відповідь, що всі відомості, вказані у засобах масової інформації щодо корупційної діяльності керівництва господарських суддів України, не відповідають дійсності, а всі справи в господарському суді міста Києва мають державницький характер. Також суддя Вищого господарського суду України Ємельянов А.С. зазначив, що поставлені питання є лише особистою позицією судді, до якої він відноситься з розумінням з одного боку, але з іншого – судді з аналогічною позицією будуть позбавлені підтримки керівництва суду щодо збереження спокою та працездатності на займаній посаді.

При цьому, як зазначається у заяві судді господарського суду міста Києва Пригунової А.Б., суддя Вищого господарського суду міста Києва Ємельянов А.С. пояснив колективу, що у разі виникнення відповідних питань з приводу вирішення справ судді мають звертатися до голови господарського суду міста Києва Князькова В.В. та безпосередньо до Ємельянова А.С.

У висновку експертного психологічного дослідження від 25 квітня 2017 року № 5895/17-61, який проведено за заявою адвоката Криворучко Л.С. в інтересах Пригунової А.Б. судовим експертом 2-го кваліфікаційного класу, завідувачем відділу психологічних досліджень Київського науково-дослідницького інституту судових експертиз Міністерства юстиції України Ірхіним Ю.Б., зазначено таке.

З метою вирішення експертного психологічного дослідження № 5895/17-61 були поставлені питання: 1) чи є промова заступника Голови Вищого господарського суду України Ємельянова А.С. на виробничій нараді суддів господарського суду міста Києва від 7 лютого 2014 року «навідною» за своїм змістом? Якщо так, то в якій саме частині? 2) чи міститься у вказаній промові Ємельянова А.С. пряме або непряме спонукання до вирішення суддями «державних» або інших питань саме на користь «державних» або інших осіб, органів, тощо? 3) чи містяться у промові Ємельянова А.С. прямі або непрямі погрози, тиск або інші методи психологічного (в тому числі й скритого) впливу на присутніх суддів? Чи можливо конкретизувати прізвища цих суддів? 4) чи відбувається послаблення самостійної позиції щодо прийняття присутніми суддями рішення? 5) які психологічні зміни відбуваються з присутніми суддями внаслідок промови Ємельянова А.С.? 6) чи не відчуває суддя незахищеності та невпевненості щодо себе (життя, кар'єри) у разі прийняття рішень на користь інших, ніж зазначених у промові Ємельянова А.С., осіб/органів за результатами такої промови? 8) яку мету переслідував Ємельянов А.С. засобом своєї промови? 9) чи посилюються за результатом такої промови істотно притаманні людині риси підкорятися авторитету та чи зростає психологічна залежність від нього, що стає психологічною підставою актуалізації дій, виконання яких має ефект власного волевиявлення судді? 10) чи спричинена внаслідок промови

(тиску, тощо) Ємельянова А.С. моральна шкода Пригуновій А.Б.? Якщо так, то яка сума завданої моральної шкоди?

За результатами проведеного дослідження судовий експерт дійшов таких висновків: 1) промова заступника Голови Вищого господарського суду України Ємельянова А.С. на виробничій нараді суддів господарського суду міста Києва від 7 лютого 2014 року є «навідною» за своїм змістом у межах усього дискурсивного змісту; 2) у промові Ємельянова А.С. містяться виражені ознаки непрямого спонукання до вирішення суддями «державних» або інших питань саме на користь «державних» або інших осіб, органів тощо; 3) у промові Ємельянова А.С. містяться виражені ознаки психологічного впливу на присутніх суддів, а саме: застосування непрямих погроз, психологічного тиску, психологічного маніпулювання та нейролінгвістичного програмування; 4) вираженими адресатами у загальному контексті дослідженого контенту є: всі присутні на нараді судді, зокрема Пригунова А.Б.; 4) у безпосередніх адресатів досліджуваного змістовного контенту – присутніх суддів та Пригунової А.Б. могло відбутися послаблення самостійної позиції щодо прийняття рішення; 5) у присутніх на виробничій нараді суддів господарського суду міста Києва від 7 лютого 2014 року могли виникнути та, імовірно, розвинулися психологічні зміни різного характеру. Враховуючи дискурсивні особливості мовленнєвої діяльності адресанта – Ємельянова А.С. (нав'язливий навідний характер із елементами психологічного впливу у вигляді маніпулювання, погроз, тиску і нейролінгвістичного програмування), з високим ступенем імовірності можна припустити, що ці зміни могли мати переважно негативний характер; 6) суддя, який є прямим адресатом в контексті досліджуваної міжособистісної комунікативної взаємодії, з високим ступенем вірогідності може потенційно відчувати незахищеність та невпевненість щодо себе (життя, кар'єри) у разі прийняття рішень на користь інших, ніж зазначених у промові Ємельянова А.С., осіб/органів за результатами такої промови; 7) провідною метою, яку переслідував Ємельянов А.С. засобом своєї промови, з високим ступенем вірогідності могло бути переконання присутніх на нараді суддів у необхідності чітко і неухильно виконувати вказівки керівництва щодо беззаперечного виконання відповідальних завдань; 8) за результатами психологічного впливу семантичного контенту досліджуваної промови з високим ступенем вірогідності можуть посилюватися істотно притаманні людині риси підкорятися авторитету та зростати психологічна залежність від нього, що стає психологічною підставою актуалізації дій, виконання яких має ефект власного волевиявлення судді; 9) досліджувана ситуація як психологічний патерн може спричинити безпосередній учасниці досліджуваного контенту – адресатові цілеспрямованого психологічного впливу у вигляді маніпулювання, погроз, тиску і нейролінгвістичного програмування Пригуновій А.Б. моральну шкоду, зокрема, завдати їй психологічного дискомфорту і неблагополуччя, морального і душевного болю.

З наданих суддею господарського суду міста Києва Пригуною А.Б. заяв про вчинення кримінального правопорушення убачається, що суддя

Пригунова А.Б. 11 серпня 2015 року звернулася до Генерального прокурора України та 12 січня 2016 року до Національного антикорупційного бюро України з повідомленням про вчинення суддею Вищого господарського суду України Ємельяновим А.С. кримінальних правопорушень, які полягають у зловживанні владою або службовим становищем, втручанні в діяльність судових органів, легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом.

Суддя Пригунова А.Б. у заявах вказує, що 7 лютого 2014 року відбулося засідання зборів суддів господарського суду міста Києва. На цьому засіданні планувалось обговорити низку питань, що безпосередньо стосуються процесу організації діяльності суду. На засідання, без будь якого запрошення зі сторони колективу суддів, прибув Ємельянов А.С., який на той час займав посаду заступника Голови Вищого господарського суду України. Перервавши обговорення питань, заради яких і були скликані зазначені збори, Ємельянов А.С. почав висловлювати своє невдоволення діями суддів під час прийняття останніми процесуальних рішень у деяких справах, які розглядалися господарським судом міста Києва. Усвідомлюючи факт того, що судді під час прийняття зазначених процесуальних рішень є незалежними, та будь який тиск на них з метою прийняття сприятливого певним особам судового рішення є кримінально караним діянням, Ємельянов А.С. вдався до відвертого шантажу останніх задля отримання можливості впливати в своїх корисних інтересах на перебіг певних судових процесів.

Так, у своїй промові Ємельянов А.С., посилаючись на «ефемерні» державні інтереси, практично відверто запропонував суддям вирішувати певні судові справи за умови отримання неправомірної вигоди. При цьому Ємельянов А.С., як слідує з його виступу на судових зборах, перелік справ, які містять так званий державний інтерес, повинен був визначати самостійно. Цей перелік судових справ, які судді господарського суду повинні були вирішувати на користь суб'єктів, визначених Ємельяновим А.С., встановлювався, як зазначив останній, таким чином: «...по тем государственным вопросам, которые стоят, они могут быть различного рода, это может быть прямо какой-то государственный вопрос, это может быть какие-то просьбы лиц, которые на сегодняшний момент занимают какие то посты, определенно административные и я считаю, что если человек дошел до определенного уровня отношений, то он имеет право задать вопрос и имеет право получить адекватный ответ на этот вопрос...».

Наполегливо схиляючи суддів господарського суду до прийняття судових рішень, необхідних для задоволення, очевидно що корисного інтересу самого Ємельянова А.С., останній на суддівських зборах повідомив, що у разі прийняття таких рішень суддям буде забезпечено зі сторони керівництва Вищого господарського суду України відповідне прикриття, яке буде полягати у блокуванні спроб правоохоронних органів розпочати певні кримінальні провадження: «...когда отдельно взятый судья против всей массы информационной и денежной – устоять очень тяжело, у нас, слава Богу, не было проблем с МВД, у нас не было проблем с Квалифкомисией, с Высшей

радой юстиции, с СБУ... была возможность не допускать незаконного влияния на вас – это то основное, что должно было дать руководство – стабильность и защиту. Я считаю, что стабильность и защиту нам удалось организовать и таким образом, чтобы к вам не было вопросов как сейчас, так и впредь...».

Також Ємельянов А.С. на судових зборах, на які він прибув з метою шантажу суддів господарського суду міста Києва задля виконання останніми його вказівок щодо вирішення певних справ на користь суб'єктів, які будуть ним визначені, попередив суддів, які вирішать приймати законні рішення, про можливу організацію протиправного тиску на них з боку правоохоронних органів: «...то что касается постановочных задач, которые существуют на сегодняшний день в суде...я еще раз подчеркиваю, дело каждого принимать для себя решения и выводы ... но с другой стороны вы тоже должны понимать, что каких то вводных не будет, и не будет той части, которая касается непосредственной деятельности председателя, направленной на сохранения спокойствия, работоспособности и всего остального...».

На думку судді господарського суду міста Києва Пригунової А.Б., метою приїзду заступника Голови Вищого господарського суду України Ємельянова А.С. на збори суддів господарського суду міста Києва був протиправний тиск на суддів для прийняття останніми рішень, які відносились до сфери корисливих інтересів керівництва Вищого господарського суду України та залякування тих з суддів, які будуть намагатися приймати законні рішення в справах, результати розгляду яких вже були повідомлені Ємельяновим А.С. зацікавленим особам.

Як зазначено в заявах про вчинення кримінального правопорушення, суддя Ємельянов А.С., свідомо, діючи умисно, переслідуючи мету впливати на суддів господарського суду міста Києва задля вирішення певних судових справ з урахуванням свого особистого корисливого інтересу, вчинив дії щодо втручання в діяльність суддів і протиправного впливу на них. Цими діями суддя Ємельянов А.С. спричинив тяжкі наслідки інтересам держави в сфері здійснення правосуддя.

У копії повідомлення про підозру судді Вищого господарського суду України Ємельянову А.С. від 17 жовтня 2016 року вказано, що Ємельянов А.С., перебуваючи на керівних посадах у системі господарських судів України, систематично спілкувався із суддею господарського суду міста Києва Пригуною А.Б. та з метою впливу на її свідомість розповідав їй про випадки притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності за відмову приймати рішення на його прохання, наголошував, що у разі невиконання нею вказівок він не зможе допомогти їй вирішити проблеми будь-якого характеру, натякаючи тим самим на те, що вони можуть бути створені ним самим тощо.

Як зазначено у повідомленні про підозру, вплинувши на свідомість судді Пригунової А.Б. та вживши заходів, спрямованих на її залякування, Ємельянов А.С. у період з липня по грудень 2013 року, діючи умисно, з корисливих мотивів, використовуючи своє службове становище, під час особистих зустрічей із Пригуною А.Б. у приміщенні Вищого господарського

суду України, розташованого за адресою: вул. О. Копиленка, 6, м. Київ, з метою впливу на прийняття потрібного йому рішення наполягав на задоволенні нею позовних вимог у таких справах:

у справі № 910/24304/13 за позовом прокурора Дарницького району міста Києва в інтересах держави в особі Київської міської ради, Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), КП «Київтранспарксервіс» до ТОВ «Сонар ТМ» про розірвання укладеного між КП «Київтранспарксервіс» та ТОВ «Сонар ТМ» договору від 21 грудня 2012 року № ДНП 2012-12/18 про надання права на експлуатацію фіксованих місць паркування, зобов'язання ТОВ «Сонар ТМ» звільнити земельну ділянку за адресою: вул. Харківське шосе, 180/21, м. Київ, яка використовується як майданчик для паркування транспортних засобів, і повернення її КП «Київтранспарксервіс», стягнення з ТОВ «Сонар ТМ» на користь КП «Київтранспарксервіс» збитків за порушення умов договору у сумі 40 750,00 гривень;

у справі № 910/14835/13 за позовом прокурора міста Києва в інтересах держави в особі Київської міської ради, Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), КП «Київтранспарксервіс» до ТОВ «Рент Інвест» про розірвання договору від 21 грудня 2012 року № ДНП 2012-12/13 про надання права на експлуатацію фіксованих місць паркувань, зобов'язання ТОВ «Рент Інвест» звільнити земельну ділянку за адресою: просп. П. Григоренка, 22/20, м. Київ, яка використовується як майданчик для паркування транспортних засобів, та повернення її КП «Київтранспарксервіс», а також стягнення на користь КП «Київтранспарксервіс» з ТОВ «Рент Інвест» збитків за порушення умов зазначеного договору у розмірі 36 270,00 гривень;

у справі № 910/12993/13 за позовом прокурора міста Києва в інтересах держави в особі Київської міської ради, Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), КП «Київтранспарксервіс» до ФОП Сусла В.В. про розірвання договору від 21 грудня 2012 року № ДНП 2012-12/108, укладеного між КП «Київтранспарксервіс» та ФОП Сусла В.В., про надання права на експлуатацію фіксованих місць паркування, зобов'язання ФОП Сусла В.В. звільнити земельну ділянку, яка використовується як майданчик для паркування транспортних засобів, та повернення вказаної земельної ділянки КП «Київтранспарксервіс», стягнення з ФОП Сусла В.В. збитків у розмірі 12 694,50 гривень;

у справі № 910/12998/13 за позовом прокурора Деснянського району міста Києва в інтересах держави в особі Київської міської ради, Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради та КП «Київтранспарксервіс» до ФОП Ковальнової С.Е. про розірвання договору від 21 грудня 2012 року № ДНП 2012-12/112, укладеного між КП «Київтранспарксервіс» та ФОП Ковальова С.Е., про надання права на експлуатацію фіксованих місць паркування, зобов'язання ФОП Ковальнової С.Е.

звільнити земельну ділянку за адресою: м. Київ, вул. Оноре де Бальзака (навпроти будинку № 4), яка використовується як майданчик для паркування транспортних засобів, та повернення вказаної земельної ділянки КП «Київтранспарксервіс», стягнення з ФОП Ковальова С.Е. збитків у розмірі 224 040, 00 гривень.

Друга Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя вважає за необхідне зазначити, що незалежність судової влади є головною умовою забезпечення верховенства права, ефективного захисту прав і свобод людини та громадянина, юридичних осіб, інтересів суспільства і держави. Незалежність і недоторканність суддів гарантуються статтями 126 та 129 Конституції України, якими визначено, що суддя, здійснюючи правосуддя, є незалежним та керується верховенством права.

За приписами частин першої – п'ятої статті 6 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», здійснюючи правосуддя, суди є незалежними від будь-якого незаконного впливу. Суди здійснюють правосуддя на основі Конституції і законів України та на засадах верховенства права. Звернення до суду громадян, організацій чи посадових осіб, які відповідно до закону не є учасниками судового процесу, щодо розгляду конкретних справ судом не розглядаються, якщо інше не передбачено законом. Втручання у здійснення правосуддя, вплив на суд або суддів у будь-який спосіб, неповага до суду чи суддів, збирання, зберігання, використання і поширення інформації усно, письмово або в інший спосіб із метою дискредитації суду або впливу на безсторонність суду, заклики до невиконання судових рішень забороняються і мають наслідком відповідальність, установлену законом. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи повинні утримуватися від заяв та дій, що можуть підірвати незалежність судової влади.

Згідно зі статтею 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання. Суддя здійснює правосуддя на основі Конституції і законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права. Втручання в діяльність судді щодо здійснення правосуддя забороняється і тягне за собою відповідальність, установлену законом.

Виходячи з того, що незалежність суддів є основною передумовою їх об'єктивності та неупередженості, суддя при здійсненні правосуддя підкоряється лише закону і нікому не підзвітний. Суддям забезпечується свобода неупередженого вирішення судових справ відповідно до їх внутрішнього переконання, що ґрунтується на вимогах закону. Рішення в судовій справі має ґрунтуватися на всебічному, повному й об'єктивному дослідженні всіх обставин справи, під час якого не може надаватися перевага правовій позиції будь-якого учасника судового процесу, в тому числі прокурорів, захисників, представників юридичних чи фізичних осіб. Незалежність суддів при розгляді конкретних судових справ має забезпечуватись і в самому суді. У зв'язку з цим неприпустимими є: непроцесуальний вплив на суддю з боку інших суддів, у тому числі тих, що

обіймають адміністративні посади в судах; встановлення контролю за здійсненням судочинства суддею, виклик його до судів вищого рівня та вимагання звітів чи пояснень про розгляд конкретних справ; витребування від судді будь-якої інформації чи довідок про хід та перспективи розгляду справи, іншої інформації, яка може надаватися лише сторонам у справі та іншим особам, визначеним процесуальним законодавством, а також відомостей, які становлять таємницю нарадчої кімнати; прийняття суддею від будь-яких осіб та розгляд ним заяв, скарг, інших документів поза встановленим законом процесуальним порядком (пункт 2 постанови Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8 «Про незалежність судової влади»).

У пункті 11 Висновку № 18 (2015) Консультативної ради європейських суддів «Позиція судової влади та її відносини з іншими гілками державної влади в умовах сучасної демократії» зазначено, що життєво важливо, щоб судова влада не мала неналежних зв'язків з іншими гілками влади й не зазнавала неправомірного впливу з їх боку.

Згідно з частиною другою статті 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» (у редакції, яка діяла на момент викладених вище дій судді Ємельянова А.С.) порушенням суддею присяги, з-поміж іншого, є: вчинення дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумніви у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів; порушення морально-етичних принципів поведінки судді.

Відповідно до пунктів 3, 4, 8 частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження з підстав: допущення суддею поведінки, що порочить звання судді або підриває авторитет правосуддя, зокрема в питаннях моралі, чесності, непідкупності, дотримання інших норм суддівської етики та стандартів поведінки, які забезпечують суспільну довіру до суду; умисне або внаслідок грубої недбалості допущення суддею, який брав участь в ухваленні судового рішення, порушення прав людини і основоположних свобод або інше грубе порушення закону, що призвело до істотних негативних наслідків; втручання у процес здійснення правосуддя іншими суддями.

Друга Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя вважає, що в матеріалах попередньої перевірки наявні обставини, які можуть свідчити, що в діях судді Ємельянова А.С. можливо вбачаються ознаки дисциплінарних проступків, які на момент вчинення суддею Ємельяновим А.С. викладених вище дій кваліфікувалися за статтею 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції», а нині охоплюються пунктами 3, 4, 8 частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Встановлені під час здійснення попередньої перевірки відомості можуть свідчити про наявність у діях судді Вищого господарського суду України Ємельянова А.С. ознак дисциплінарних проступків, передбачених статтею 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

З огляду на викладене Друга Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя дійшла висновку про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Вищого господарського суду України Ємельянова А.С.

Керуючись статтею 46 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», статтею 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», пунктом 12.12 Регламенту Вищої ради правосуддя, Друга Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя

ухвалила:

відкрити дисциплінарну справу стосовно судді Вищого господарського суду України Ємельянова Артура Станіславовича.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Головуючий на засіданні
Другої Дисциплінарної палати
Вищої ради правосуддя**

А.М. Бойко

**Члени Другої Дисциплінарної
палати Вищої ради правосуддя**

І.А. Артеменко

Н.О. Волковицька

В.А. Нежура